

*Міністерство освіти і науки України
Херсонська обласна державна адміністрація
Національна медична палата України
Херсонський обласний центр громадського здоров'я
Херсонська обласна організація Національної спілки краєзнавців України
Херсонський державний університет
Факультет природознавства, здоров'я людини і туризму
Кафедра фізичної терапії та здоров'я людини
Кафедра туризму*

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**РЕКРЕАЦІЯ,
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ТУРИЗМ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

збірник наукових праць

Херсон – 2018

Р 36 Рекреація, фізична терапія, туризм: досвід, проблеми, перспективи: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю [Текст] / під ред. Гурової А. І., Юрченка В. В. – Херсон, ФОП Вишемирський В.С., 2018. – 324 с.

В збірнику представленні матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Рекреація, фізична терапія, туризм: досвід, проблеми, перспективи», які присвячені питанням оздоровчих технологій та інноваційним методам фізичної терапії, ерготерапії представників різних нозологічних груп; адаптивних фізкультури і спорту, оздоровчого фітнесу, відновленню фармакологічними засобами; шляхам підвищення якості підготовки фахівців у сфері фізичної терапії, ерготерапії; застосуванню нетрадиційних методів реабілітації; актуальним питанням туризму та рекреації; вивченню рекреаційних ресурсів та історико-культурного потенціалу регіону; економіці та підприємництву у сфері туризму та рекреації; інноваційним процесам в індустрії туризму; організаційно-економічним аспектам управління туристичною галуззю.

Редакційна колегія:

Відповідальні редактори:

Гурова А.І. – завідувач кафедри медицини та фізичної терапії, доцент, кандидат біологічних наук;

Юрченко В.В. – завідувач кафедри туризму, доцент, кандидат економічних наук;

Заступники відповідальних редакторів:

Козій Т.П. – доцент, кандидат біологічних наук;

Сидорович Є.С. – старший викладач, кандидат історичних наук;

Члени редакційної колегії:

Глущенко І.І. – декан факультету природознавства, здоров'я людини і туризму, доцент, кандидат педагогічних наук;

Чаланова Р.І. – професор, доктор медичних наук;

Ромаскевич Ю.О. – професор кафедри, доктор медичних наук;

Карпучіна Ю.В. – доцент, кандидат біологічних наук,

Коньков А.М. – доцент, кандидат медичних наук;

Яровий В.Ф. – доцент, кандидат економічних наук;

Котовський І.М. – доцент, кандидат географічних наук;

Технічні секретарі:

Лозинська Л.М. – старший лаборант кафедри медицини та фізичної терапії;

Сидорович О.С. – лаборант кафедри туризму.

Друкується за рішенням оргкомітету Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Рекреація, фізична терапія, туризм: досвід, проблеми, перспективи».

УДК 57(082)

© ХДУ, 2018

© ФОП Вишемирський В. С., 2018

ЗМІСТ

Секція І. «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ. ЕРГОТЕРАПІЯ. ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ»	10
Авраменко Н.Б., Беспалова О.О.	
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ПЛОСКО-ВАЛЬГУСНОЮ ДЕФОРМАЦІЄЮ СТОП	10
Андрієць М.Є.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВОЇНІВ АТО В МІСТІ ХЕРСОНІ	14
Бердюгін Д.	
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ВЕГЕТО-СУДИННІЙ ДИСТОНІЇ ЗА ГІПОТОНІЧНИМ ТИПОМ	18
Беспалова О.О.	
ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГ, ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ	20
Бірюкова Т.В.	
ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ	24
Богдановська Н.В., Кальонова І.В.	
ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	29
Боржкова Я., Васильєва Н.О.	
ЗАСТОСУВАННЯ ЛФК У ПІСЛЯПОЛОГОВОМУ ПЕРІОДІ	35
Васильєва Н.О.	
САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ З НОВОУТВОРЕННЯМИ	38
Велюш Д.Ю.	
ВПЛИВ ДЕЛЬФІНОТЕРАПІЇ НА СТАН ДІТЕЙ ІЗ ПСИХОФІЗИЧНИМИ РОЗЛАДАМИ	41
Веслополова Т.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗІОТЕРАПІЇ ПРИ ВАРИКОЗІ НИЖНІХ КІНЦІВОК	43
Вестнес А., Васильєва Н.О.	
ВИКОРИСТАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ГІМНАСТИКИ В ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНИЙ ПЕРІОД ПРИ ТРАВМАХ КОЛІННОГО СУГЛОБА	48

Черняева Л.Э. ОСНОВНЫЕ АСПЕКТЫ ВОССТАНОВЛЕНИЯ ОПОРНО- ДВИГАТЕЛЬНОГО АППАРАТА ПО МЕТОДИКЕ БУБНОВСКОГО	163
Шаповал С.А., Бірюкова Т.В. КОМПЛЕКСНІ РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ПРОГРАМИ У ЛІКУВАННІ ХВОРИХ ІЗ НЕВРОЗАМИ	167
Шарбан О.В. ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ ПРИ ПОДАГРІ	170
Шешеня Р.М. ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ-ІНТЕРНАТУ	172
Шкляренко О.В. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПІСЛЯ МАСТЕКТОМІЇ	176
Шульга І. О., Васильєва Н.О. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК ПІСЛЯ МАСТЕКТОМІЇ	179
Шумілова М., Васильєва Н.О. ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ-ЛЕГКОАТЛЕТІВ ПІСЛЯ ТРАВМ РІЗНИХ ЧАСТИН ТІЛА	181
Секція II. «РЕКРЕАЦІЯ. ТУРИЗМ. ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО».....	184
Бабенко А.К. АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ДЕРЖАВНОЇ ПОДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИМУ	184
Вдовіна А.І. ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОДУКТОВИХ ІННОВАЦІЙ НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ.....	188
Гончарова В.С. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	194
Горшкова А.І. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФІЛЬНОЇ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ У ВНЗ.....	199

двигательный аппарат. Применяют его для локальной проработки «триггерных зон», глубокой проработки суставов и снятия усталости с мышц после занятий.

В результате занятий снимается болевой синдром, активизируются глубокие мышцы, восстанавливается питание пораженных тканей, возвращается подвижность суставов и позвоночника, значительно возрастают двигательные возможности, повышается трудоспособность и улучшается качество жизни.

Метод кинезитерапии не является заменой существующей системы медицинского обеспечения. Это – альтернатива тем методам лечения, которые не дали нужного результата пациенту, особенно после длительного применения.

Список використаних джерел

1. Бубновский С.М. Остеохондроз не приговор / С.М. Бубновский. – М. : Эксмо, 2010. – 150 с.
2. Бубновский С.М. Руководство по кинезитерапии. Лечение боли в спине и грыж позвоночника. – 2 изд. доп. / С.М. Бубновский. – М. : ООО Астрейя-центр, 2004. – 112 с.
3. Бубновский С.М. Руководство по кинезитерапии. Секреты суставов или 20 незаменимых упражнений / С.М. Бубновский. – М. : ООО Астрейя-центр, 2004. – 80 с.
4. Бубновский С.М. 1000 ответов на вопросы как вернуть здоровье / С.М. Бубновский. – М. : Эксмо, 2010. – 150 с.

Шаповал С.А., Бірюкова Т.В.

КОМПЛЕКСНІ РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ПРОГРАМИ У ЛІКУВАННІ ХВОРИХ ІЗ НЕВРОЗАМИ

***Анотація.** У статті розглянуто застосування комплексу реабілітаційних заходів з використанням різних методів і засобів фізичної реабілітації при лікуванні хворих із неврозами.*

***Ключові слова:** невроз, фізична реабілітація, комплексні програми.*

Проблема захворювань нервової системи завжди була дуже гострою, що пов'язано з соціальними умовами суспільного життя, які постійно змінюються, ускладнюються, і висувають підвищені вимоги до адаптації та соціалізації особистості. Останнім часом все більше утверджується реабілітаційний напрям, стрижнем якого є етапне, відновне комплексне лікування захворювань і ушкоджень, зокрема, й нервової системи.

Неврози являють собою захворювання, які виникають внаслідок гострого або тривалого перенапруження нервової системи, перевтоми, порушення режиму праці і відпочинку, перенесених психічних травм

та інших захворювань. Для неврозів характерні розлади сну, головний біль, що виникає при розумовому, фізичному і емоційному напруженні, може виникати запаморочення або нудота. Згодом може виникнути прискорення частоти пульсу, або його зниження, короткочасне підвищення або зниження артеріального тиску, підвищення або зниження пітливості [1, с. 29].

Сучасним умовам життя властиві фактори розладу, що мають фізичну, хімічну, біологічну і психічну природу. Довготривалий вплив цих факторів призводить до невротичних станів, вимагаючи застосування засобів фізичної реабілітації для відновлення нормального функціонального стану людини. Тому з'являється необхідність в обґрунтуванні застосування комплексу засобів фізичної реабілітації у хворих із неврозами.

При призначенні засобів фізичної реабілітації необхідно враховувати форму захворювання, загальний стан хворого, основну симптоматику й різну адаптацію хворих до фізичного навантаження.

Лікування неврозів проводиться в психоневрологічних диспансерах, лікарнях, поліклінічних та санаторно-курортних закладах. При лікуванні неврозів найчастіше застосовують комплексну терапію: індивідуальна або групова психотерапія; відпочинок; вилучення із середовища, що спровокувало захворювання; медикаментозна терапія; лікувальна фізична культура; лікувальний масаж, фізіотерапія, працетерапія [3, с.67].

При розробці комплексу з фізичної реабілітації при лікуванні неврозів застосовують специфічні методи:

- Релаксація – метод, за допомогою якого можна позбутися фізичної та психічної напруги;

- Концентрація – передбачає виконання спеціальних вправ на зосередження уваги;

- Аутогенне дихання – свідомо керуючи подихом, людина має можливість використовувати його для заспокоєння, зняття напруги, як м'язової, так і психічної;

- Аутогенне тренування – це психофізіологічна саморегуляція, вплив визначених розумових установок людини на зміну власних уявлень, переживань, відчуттів та інших психічних процесів, а також на стан окремих систем організму з конкретною метою [1, с.79].

Лікування повинне бути комплексним і індивідуально орієнтованим.

Лікувальна фізична культура – один з найбільш біологічно-обґрунтованих методів лікування. При лікуванні хворих не неврози

ЛФК розглядають як природний біологічний метод із фізіологічно обґрунтованим застосуванням фізичних вправ і природних факторів природи. Вона безпосередньо впливає на основні патофізіологічні прояви при неврозах – сприяє вирівнюванню динаміки основних нервових процесів, координуванню функції кори і підкірки, першої та другої сигнальних систем тощо. Методика ЛФК диференціюється залежно від патофізіологічних порушень у вищій нервовій діяльності (неврастенія, істерія, психастенія), клінічного прояву захворювання, його основної симптоматики, емоційного тону, віку, функціональних можливостей хворого.

Основі завдання лікувальної фізкультури при неврозах: урівноважити взаємозв'язки між збудженням і гальмівними процесами у діяльності кори головного мозку і поліпшити координаторну функцію нервової системи; нормалізувати змінену реактивність організму, функції систем організму; підвищити працездатність і опірність організму, врівноважити внутрішнє середовище організму із зовнішнім середовищем [4, с.196].

Лікувальний масаж – застосовують для покращання самопочуття хворого, підвищення або зменшення процесів збудження і гальмування в ЦНС, її функціональної здатності. Використовують сегментарно-рефлекторний або регіонарний точковий масаж комірцевої чи поперекової зони, класичний масаж.

Фізіотерапія – призначають для покращання психоемоційного стану хворого, зменшення підвищеної нервової збудженості, підсилення процесів гальмування, нормалізації сну, загартування і загального зміцнення організму. Фізіотерапевтичні методи застосовують диференційовано, залежно від виду неврозу, його форми та клінічного перебігу захворювання. Використовують електрофорез, медикаментозну терапію, що специфічно впливають і регулюють перебіг основних нервових процесів у ЦНС, електросон, УФО, ін. Хворим на невроз призначають хвойні ванни, вогкі укутування, аеронізацію (фраклінізація) і симптоматичну фізіотерапію: гальванізацію ділянки хребта, індуктотермію, електростимуляцію м'язів [4, с.197].

Працетерапія призначають і застосовують для загального зміцнення організму, підтримання фізичної працездатності, самоствердження у можливості ставити собі завдання і виконувати їх.

Отже, результативність лікування хворих із неврозами досягається при застосуванні комплексу реабілітаційних заходів з використанням різних методів і засобів фізичної реабілітації

Список використаних джерел

1. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих з травмами й захворюваннями нервової системи / О.К. Марченко. – К. : Олімпійська література, 2006. – 195 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник / В.М. Мухін. – 3-тє вид. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Физическая реабилитация: учебник для студентов высших учебных заведений под. общей ред. проф. С.Н. Попова. – Изд. 5-е.- Ростов н/Д : Феникс, 2008. – 602 с.
4. Фролов Є.В. Застосування лікувальної фізичної культури та фізіотерапії при неврозах / Є.В. Фролов // Проблеми фізичного здоров'я фахівців ХХІ століття : матеріали ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 2009. – С. 194-197.

Шарбан О.В.

ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ ПРИ ПОДАГРІ

Анотація. У статті висвітлено методика лікувальної фізичної культури хворих на подагру. Розкрити основні задачі ЛФК та фізичні вправи, які застосовують при подагрі.

Ключові слова: подагра, лікувальна фізична культура.

На сьогодні подагра є найбільш поширеною патологією суглобів у працездатних чоловіків, що становить 0,3% від загальної захворюваності [1]. Згідно з даними ІІІ Національного дослідження стану здоров'я та харчування захворюваність на подагру серед чоловіків віком старше 30 років та жінок віком старше 50 років сягає 2% [2].

Подагра – це хронічне запальне захворювання, що пов'язане з порушенням сечокислого обміну, збільшенням кількості сечової кислоти у крові, що клінічно характеризується рецидивуючим нападом гострого артриту і утворенням подагричних тофусів.

Причини виникнення подагри:

- генетично обмежена кількість ферменту гіпоксантингуанінфосфорибозилтрансферази, що призводить до надлишку утворення сечової кислоти [2];
- надмірна активність цього самого ферменту, що зумовлює гіперпродукцію сечової кислоти. Результатом таких генетичних порушень може бути рецидивуючий артрит і системні ураження, зокрема сечокисла нефропатія, уролітіаз та інтерстиціальний уратний нефрит.

Фактором ризику вважається гіперурикемія, оскільки вона позитивно корелює з частотою атак артриту.

**Секція І.
«РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ТА ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Наші автори

Авраменко Надія Борисівна – викладач кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Андрієць Маргарита Євгенівна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Бердюгін Дмитро Олександрович – студент IV курсу напряму підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Беспалова Оксана Олександрівна – викладач кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Бірюкова Тетяна Вікторівна – викладач кафедри медицини та фізичної терапії Херсонського державного університету.

Богдановська Надія Василівна – завідувач кафедри фізичної реабілітації, доктор біологічних наук, професор Запорізького національного університету.

Боржкова Яна Володимирівна – студентка IV курсу напряму підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Васильєва Наталія Олегівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри медицини та фізичної терапії Херсонського державного університету.

Велюш Діана Юрійівна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Веслополова Тетяна Миколаївна – медична сестра хірургічного відділення КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня імені О.С. Лучанського», студентка III курсу напряму підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Вестнес Альона Анатоліївна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Шаповал Сергій Анатолійович – студент IV курсу напрямку підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Шарбан Олександр Володимирович – студент IV курсу напрямку підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Шешеня Руслана Миколаївна – директор Калинівської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернат I-II ступенів Херсонської обласної ради.

Шклярєнко Ольга Володимирівна – студентка IV курсу напрямку підготовки «Здоров'я людини» Херсонського державного університету.

Шульга Інна Олександрівна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Шуміловава Марія Сергіївна – магістрантка I курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» Херсонського державного університету.

Яготін Родіон Сергійович – старший викладач кафедри фізичної культури та спорту Одеської національної академії харчових технологій.

* Відомості про авторів надані за отриманими авторськими довідками.

Секція II.

«РЕКРЕАЦІЯ. ТУРИЗМ. ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Наші автори

Бабенко Анастасія Костянтинівна – студентка 4 курсу Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Васильковська Марина Олександрівна – студентка 423 групи, напрямку підготовки «Туризм» Херсонського державного університету.

Вдовіна Анна Ігорівна – студентка 4 курсу Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Гладкий Олександр Віталійович – доктор географічних наук, доцент у Київському національному торговельно-економічному університеті.

Наукове видання

***Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю***

**РЕКРЕАЦІЯ, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ТУРИЗМ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Підписано до друку 15.05.2018. Формат 60х 84/16. Папір офсетний
Наклад 300 примірників. Гарнітура Times.
Друк ризографія. Ум. друк. арк. 18,08. Обл.-вид. арк. 19,44.
Замовлення № 787.

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи:
серія ХС № 48 від 14.04.2005
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2.
Тел. (050) 133-10-13, (050) 514-67-88
e-mail: printvvs@gmail.com